

מבשר טוב

סעודה ג'

פרשת כי תבוא

שבת סליחות תשפ"א

מאמר "יסוד מצוות הביכורים לשם השם יתברך"

על ידי מצוות הביכורים בפנימיות קידשו בני ישראל את ארץ הקודש, ועיקר העבודה הוא שיהא ברצון לעשות נחת רוח לבורא יתברך

א

בפסוק: "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ד' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ד' אלקיך נותן לך ושת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ד' אלקיך לשכן שמו שם וגו'"

ויש לדקדק דהנה מצוה זו של ביכורים אשר ניתנה לישראל בהכנסם לארץ, מדוע נאמרה דוקא בלשון יחיד "כי תבוא" והרי מאחר שבודאי נכנסו כל ישראל כאחד לארץ הקודש ומצוה זו נאמרה לכל ישראל והיה לו לכתוב בלשון רבים כי תבואו אל ארצכם, תביאו ביכורים וכו', ומדוע נאמרה פרשה זו דוקא בלשון יחיד.

ובאופן קיום המצוה של ביכורים כתב רש"י הקדוש וז"ל: "מראשית, אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה כורך עליה גמי לסימן ואומר הרי זה בכורים" ע"כ.

ומוכח דישנו ענין מיוחד בביכורים שיהא אדם כורך גמי מיד כאשר ביכרה התאנה ועושה לו סימן ומקדישה לביכורים, ויש להבין בזה שהרי כמה מצוות ישנן בפירות הארץ כגון תרומה ומעשרות ועוד מצוות והנה לא מצינו בשום מצוה שישנו בזה ענין שיהא האדם כורך גמי לסימן שאלו הפירות יהיו לתרומה או למעשרות וכדומה, וענין זה לא נאמר אלא בביכורים דוקא, ועוד שהרי עדיין לא נתחייב הביכורים כל זמן של קצרו מהמחומר לקרקע וא"כ יש להבין במה נשתנה מצוה זו של ביכורים שבעודו על העץ כבר כורך עליו גמי ואומר זה יהא לביכורים, מה שלא נאמר בשום מצוה אחרת.

ב

והנה במשניות ביכורים איתא שהיו מעטרין ומפארין עד מאד את הביכורים וכדאיתא שם [ביכורים פ"ג מ"ג]: "הקרובים מביאין בכורים תאנים וענבים והרחוקים מביאין גרוגרות וצימוקים. והשור הולך לפניו וקרניו מצופות זהב ועטרה של זית בראשו והחליל מכה לפניו עד שהן מגיעין קרוב לירושלים. הגיעו קרוב לירושלים שלחו לפניו ועיטרו את בכוריהן" ע"כ.

וגם בענין זה לא מצינו בשאר מצוות שהיו כל כך מעטרין אותם ומכבדים ומפארים המצוה עד למאד רק בביכורים, ונראה מזה שישנו ענין גדול במצוה זו להראות גודל חביבות ויקר המצוה של ביכורים דוקא ויש לבאר מדוע דוקא במצוה זו של ביכורים נאמרו כל אותם ההתפארות וההידורים.

עוד מצינו במצוות ביכורים שבה נתחייבו ישראל מיד בכניסתם לארץ ישראל בזמן כיבוש יהושע בן נון, ואילו בשאר המצוות כגון תרומות ומעשרות לא נתחייבו כי אם לאחר שכבשו וחלקו וקידשו את ארץ ישראל בקדושתה שאז נתחייבו בשאר המצוות אך מצוות ביכורים נתחייבו מיד בכניסתם לארץ ישראל והדבר צריך ביאור מאי שנא מצוות ביכורים שנתחייבו בה מיד.

ונראה לבאר הענין ונקדים בענין קדושת ארץ ישראל שהנה בודאי שבני ישראל זכו לארץ ישראל בזכות הבטחת הקב"ה לאבות הקדושים כמו שאמר לאברהם אבינו ע"ה: "לזרעך אתן את הארץ הזאת" וכן כמה הבטחות שהבטיחו את אבותינו הקדושים שיקבלו בניהם את ארץ ישראל הקדושה.

ואולם ישנם כמה תנאים ויסודות שהיו נצרכים בהם בני ישראל כדי לזכות בארץ ישראל, ומבואר בתורה הקדושה [דברים ט ה]: "לא בצדקתך וביושר לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברשעת הגויים האלה ד' אלקיך מורישים מפניך ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ד' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב" ע"כ.

ומבואר בזה דארץ ישראל היתה צריכה להיגאל ולצאת מכל טומאות ורשעת הגויים אשר טמאו את הארץ ומבואר בתורה הקדושה שאותם האומות אשר היו בארץ ישראל היתה טומאתם גרועה עד מאד יותר מכל גוי הארץ וכמו שכתוב בפרשת קדושים [יח ג]: "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחוקותיהם לא תלכו" והיינו שהם היתה טומאתם נוראה מאד והם טמאו את ארץ ישראל עד מאד והיתה הקדושה מוסתרת בה והיתה עבודה גדולה מאד לבני ישראל לקדש את ארץ ישראל למען תוכל להיות ארץ הקדושה להשראת השכינה.

והנה כאשר נכנסו ישראל לארץ ישראל עדיין לא נתקדשה בקדושתה שצריכה להיות עד אשר כבשו וחלקו והיו צריכים לקדושה ראשונה שקדשוהו כמבואר בחז"ל שאז נתחייבה הארץ בתרומות ומעשרות ובשאר המצוות התלויות בארץ, ואמנם היה צריך להיות הכנה לאותה הקדושה שתהא יכולה לחול וכדי שתחול הקדושה היו מוכרחים להוציא את כוחות הטומאה הנוראים שהיו בארץ כנען מכל אותם טומאות של שבעת העמים אשר טמאו את הארץ עד מאד ולא היה שייך לחול עליה קדושת ארץ ישראל כלל.

ובאמת נראה דמצוות יישוב ארץ ישראל כבר היה להם מיד בתחילת כניסתם שהוא מצוה גדולה ליישב את ארץ ישראל אולם כדי לסלק את גודל הטומאה של העמים שהושרשה בארץ היה צריך שיהא המצוה בשלימות ולשמה ולשם שמים בלבד ושתהא בטהרת המחשבה לגמרי, וזה לא היה שייך כל כך במצוות יישוב ארץ ישראל בלבד ולא היו כולם בדרגה עצומה עד כדי כך שתהא כל המחשבה וכל הכוונה אך בלתי לשם שמים בלבד.

ועל זה באה מצוות הביכורים שנתחייבו בה ישראל מיד בכניסתם לארץ שבמצוה זו יש עבודה גדולה שיהא האדם מכיר לגמרי ויודע ומבין שכל מה שיש לו אינו מכחו אלא הכל הוא מכחו יתברך והוא מבטל את עצמו אליו יתברך לגמרי ועושה כל מעשה המצוה לשם שמים בלבד וכל כוונתו הוא לבטל את כל כל עצמיותו להשם יתברך ובמצוה רבתי זו של ביכורים היו ישראל מפקיעים את כל טומאת הארץ שנטמאה בטומאת הגויים ואז היה ההכנה לבוא באמת לקדושת הארץ וכמו שיתבאר.

דהנה יסוד מצוות הביכורים וכוונת פנימיות המצוה הוא שהאדם ידע ויכיר שכל מה שיש לו אינו מכח עצמו אלא מחסד השי"ת שנתן לו מטובו, וכמו שצריך לומר בפרשה שקורא מביא הביכורים "ויוציאנו ד' ממצרים כו' ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ד' כו'" וכל זה מורה על הכרת האדם שכל מה שיש לו והארץ הזאת אינו אלא מה שנתן לנו השי"ת וכל הפירות שיש לו הכל אשר נתתי לי ה' וזהו באמת פנימיות כוונת המצוה של ביכורים שידע האדם ויכיר ויראה שהכל הוא מאת השי"ת ויבוא בביטול הגמור וישתחוה לפניו יתברך בהרגשה אמיתית שאין לו משלו כלום אלא הכל מאתו יתברך.

ובאמת זהו עבודה קשה שהרי כאשר היו ישראל במדבר היו רואים במוחש שאין להם משלהם כלום והיו אוכלים מן לחם מן השמים בלא שטרחו בו כלל והיה מוקפים בענני כבוד והיה שכינת ה' עליהם בהתגלות נפלאה.

ואולם כאשר באו לארץ ישראל היו צריכים לכובשה במלחמה, ובמלחמה כידוע יש הרבה טכסיסי מלחמה שיכול האדם לטעות ולחשוב בליבו כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה ח"ו, וכן בעבודת הארץ היו צריכים לעבוד בחרישה ובזריעה וכן בכל עבודות השדה עד אשר הוציאו פירות נאים, והנה מדרך הטבע אשר האדם נוטה להרגיש כי כחו וחכמתו הם אשר הועילו לו ולכך זכה לפירות נאים ומשובחים בזכות עבודתו ויגיעתו.

ואולם בעבור זאת באה מצוות ביכורים כדי שישירש האדם בליבו פנימה את האמת לאמיתה שלא כחו ולא חכמתו עמדו לו ועשו לו את החיל הזה כי אם סיעתא דשמיא ומתנת שמים והכל מאתו יתברך וצריכים אנו להאמין באמונה שלימה שכל הטובות שיש לנו הן טובת הגוף והן טובת הנפש הכל הוא מאתו יתברך שנתן לנו ברוב רחמיו וחסדיו.

ה

ונמצא דיסוד כל הענין של ביכורים הוא שצריך שיהא באמת ובפנימיות ליבו וצריך שיהא עושה את המצוה לשמה ולשם שמים דהיינו בהרגשה פנימית ואמיתית שכל אשר לו הכל הוא מאתו יתברך וצריך לבוא בביטול הגמור להשי"ת שידע שאין לו מעצמו כלום אלא הכל מתנת חנם מאתו יתברך.

ועל כן נאמרה פרשה זו בלשון יחיד ולא בלשון רבים שאינו מצוה שהיא בכלליות שיביאו ביכורים אלא על כל אחד ואחד בפרטיות נאמרה מצוה זו שיהא מכיר בעצמו ויביא את הביכורים בהרגשה פנימית שאינו מביא מעצמו כלום ואינו מכחו אלא מכח השי"ת, וזהו יסוד המצוה על כל יחיד מישראל שיחיה עם הרגשה זו.

ואכן איתא במדרש [הובא בילקוט שמעוני פרשה זן] וז"ל: "והיה כי תבא אל הארץ (אין והיה אלא מיד. כי תבא אל הארץ) עשה מצוה האמורה בענין שבשכרה תכנס אל הארץ. אשר ה' אלהיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה משתירש תכבש ותשב. וירשתה וישבתה בה" ע"כ.

ולדברינו מבואר היטב שדוקא מצוה זו של ביכורים על ידה קידשו בני ישראל את ארץ הקודש והוציאו ממנה את טומאת העמים אשר נדבקה בה, ועל ידי הביטול הגמור של מצות ביכורים והכרת הטוב ועל ידי שראו שלא מכוחם ולא מחמתם אלא דוקא מתנת השי"ת היא ובזה נתקדשה הארץ.

והנה עבודה זו של ביכורים שיהא לשמה היא עבודה קשה עד מאד, שהרי כמו שנתבאר האדם שזורע וחורש וקוצר ועובד כל עבודותיו בשדה הרי בודאי חושב לעצמו אחר שטרך כל הטרחה העצומה נראה לו שבשלו החיל הזה וההצלחה הגדולה ומדרך הטבע שהאדם תולה הכל בעצמו, ואולם בני ישראל עבודתם היא שתולים הכל לשמים ועושים הכל לשמה ומביאים הכל להשי"ת בביטול הגמור זהו עבודה קשה עד מאד.

ולכך נאמר בלשון יחיד לרמז שכל אחד ואחד צריך לעבוד ביחידות באותה המצוה שיהא לשמה באמת וכל אחד צריך לעבוד על עצמו ולשרש אחר אמונתו ורצונו שיהא מביא הביכורים בלב שלם לשם שמים ורק בלתי לד' לבדו, שזו היא פנימיות ואמת כוונת המצוה של ביכורים כמו שנתבאר וזהו מה שאומר כל אחד כשמביא הביכורים ארמי אובד אבי ויגר מצרימה וכו' ואח"כ אומר להקב"ה שהשי"ת אתה הבאת אותנו אל הארץ הזאת ועכשיו הבאתי את פרי האדמה אשר נתת לי ד' והנחתו לפני ד' אלקיך והשתחוית לפני ד' אלקיך וכל זה להדגיש שמאת השי"ת הוא.

ו

ועל ידי אותה המצוה של ביכורים שנצטוו בה מיד בכניסתם כמו שנתבאר דוקא על ידי זה קידשו את ארץ ישראל והכינו אותה להקדושה הקבועה, ובלא הכנה זו לא היה שייך להביא אח"כ את כל קדושת ארץ ישראל ועל ידי מצוות הביכורים שבאותה שעה הוציאו והפקיעו את טומאות העמים, דוקא אז היה שייך לקדשה לגמרי בכל הקדושות.

וכמו כן קדושת ירושלים עיר הקודש שנתקדשה אחר כך ג"כ לא היה שייך כי אם אחר שנתקדשה הארץ בקדושה הראשונה בזה שנכנסו אליה וקיימו בה מצוות ביכורים והיה כולו לשם השם יתברך ובזה הכינו הקרקע לכל הקדושות הבאות אחריה.

וזה באמת יסוד כל המצוות של כל התורה כולה צריך שיהא ברצון אמיתי ובלב שלם שזהו כל מטרת המצוה וכמו שכתב בספר חובת הלבבות שבאמת כל עיקר מה שביד האדם לעשות הוא רק הרצון שהרי כל המצוות שהאדם עושה בעולם הזה הרי הכל מיד השם יתברך הוא ומידך נתנו לך, ונמצא דעיקר מה שבבחירת האדם הוא הרצון לעבדו יתברך בלב שלם וז"ל [שער הבטחון פ"ד החלק הרביעי]: "הבורא יתברך הניח ברשותנו בחירת עבודתו והמרותו, כמ"ש ובהרת בחיים ולא הניח ברשותנו השלמת המעשה בעבודה ועבירה, אלא בסבות שהם חוץ לנו מזדמנות בקצת העתים ונמנעות בקצתם" ע"כ.

וידוע מה דאיתא במדרש ויקרא רבה [כז ב] וז"ל: "רבי תנחומא פתח [איוב מא] מי הקדימני ואשלם וכו'. א"ר ירמיה ב"ר אלעזר: עתידה בת קול להיות מפוצצת בראש ההרים, ואומרת כל מי שפעל עם אל יבוא ויטול שכרו, הדא הוא דכתיב [במדבר כג]: כעת יאמר ליעקב ולישראל וגו'. רוח הקודש אומרת מי הקדימני ואשלם, מי קלס לפני עד שלא נתתי לו נשמה. מי מלל לשמי עד שלא נתתי לו בן זכר. מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג. מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית. מי עשה לי סוכה עד שלא נתתי לו מקום" ע"כ.

הרי מבואר מדברי המדרש שבאמת כל עשיית המצוות בפועל הרי עיקרם הוא מהשי"ת שהוא נתן להאדם האפשרות לעשות המצוות וכמו שביאר המדרש מי עשה לי מעקה עד שלא נתתי לו גג מי עשה לי מזוזה עד שלא נתתי לו בית וכו' ונמצא שכל מה שביד האדם לעשות הוא הרצון וזה עיקר עבודת האדם שיהא רצונו אמיתי וחזק לעשות רצון השי"ת.

ז

והנה האדם שרוצה לבדוק עצמו אם באמת חשקו ורצונו הוא לעשות את רצון השי"ת באמת יש לזה מבחן שיוכל לבדוק את רצונו האמיתי, והוא שכאשר קם משנתו בבוקר מיד במחשבה ראשונה שיבדוק מה מחשבתו אז, שבאם חושב אז לילך ולהתפלל או ללמוד תורה ולעשות את רצון השי"ת אזי סימן שרצונו הוא בטוב, ואמנם אם כאשר קם משנתו חושב בדברים גשמיים שרוצה לאכול או לילך לעסקיו וכדומה והרצונות הראשונים העולים בליבו הם בענייני גשמיים אזי ידע שצריך עדיין לעבוד הרבה כדי להטות ליבו לטוב שיהא כל מגמתו עבודת השי"ת.

ונחזור לעניינינו שיסוד מצוות הביכורים הוא להביא לכך שיהא האדם מביא את הביכורים לשם שמים באמת וכולו יהא חדור באמונה שלא בכחו ולא בחכמתו זכה לזה אלא הכל מאת השי"ת הוא ואף שהוא חרש וזרע ועשה הכל הוא מאתו יתברך ולא מחמתנו כלל.

ואכן אופן קיום מצוות הביכורים צשום כך צריך שיהא מיד בהתחלה שהאדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שביכרה מיד כורך עליה גמי ואומר זה לביכורים והיינו שמיד במחשבה הראשונה צריך שיהא מקדישה לשם ביכורים ושיהא מביאה לשם שמים ואל יתלה בכחו ובחכמתו אלא הכל יביא לשם השם יתברך ובזה יזכה לקדש כל מעשיו כולם לשם שמים.

ואיתא בגמרא שבת [לא.]: "אמר ריש לקיש מאי דכתיב והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת וגו' אמונת זה סדר זרעים עתיך זה סדר מועד חסן זה סדר נשים כו" ע"כ, ובתוס' [שם ד"ה אמונה זו סדר זרעים] נתקשו מהו השייכות אמונה לסדר זרעים וביארו בשם הירושלמי וז"ל: שמאמין בחי עולמים וזרע" עכ"ל, וביאור הדברים הם כמו שנתבאר שאף שהוא זרע וחורש ועושה כל העבודות מכל מקום מאמין הוא בחי עולמים וזרע ומבין שהכל אינו מאתו כי אם מחי העולמים.

ואולם מאחר דכמו שנתבאר יסוד פנימיות עבודת הביכורים עבודה קשה היא עד מאד שצריך שיהא כולו לשמה ובביטול הגמור להשי"ת על כן תיקנו בה כל אותם הפארים וההידורים מה שלא מצינו בשאר המצוות וכמו שהובא מהמשניות שהיה השור מהלך לפנייהם וקרנו מצופה בכסף וזהב וכן מעטרין בכל מיני פאר וכל זה היה לעזור לבני ישראל שיהו מקיימים אותה בשמחה ובהידור רב שיהא ברצון הגמור ובביטול השלם וכמו שנתבאר שעל ידי זה דוקא קידשו את הארץ והכיניו הקרקע לכל הקדושה שצריכה לחול בארץ ישראל.

ח

ובזה יתבאר דברי המדרש שהביא רש"י הקדוש שבת קול יוצאת ואומרת "תשנה לשנה הבאה" ודוקא במצוה זו נאמרה בת קול זו והוא משום שכל כך קשה לקיימה לשמה אזי כאשר זכה לכך והיה נחת רוח גדולה לפניו יתברך שהביא ביכורים לשמה, אזי היתה יוצאת בת קול שכן תזכה לשנה הבאה היינו שברכוהו מן השמים שיזכה אף לשנה הבאה להביא בדרגה זו של ביטול וברצון ובלב שלם שיזכה כן לכל השנים כולם.

וכמו שנתבאר שזה היה היסוד להביא לקדושת ארץ ישראל כמו כן היה זה השמירה במשך כל השנים כולם שעל ידי מצוות ביכורים שהיו מביאים בשמחה ולשם שמים ובביטול הגמור על ידי זה היו שומרים את ארץ ישראל שלא תיכנס בה טומאת ורשעת הגויים וכמו שנאמר בתורה הקדושה [ויקרא יח כו]: "ושמרתם אתם את חוקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבות האלה האזרה והגר הגר בתוכם, כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ, ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם".

ט

וביאור הדברים דכל העת רוצים הקליפות וטומאות הגויים להיכנס לארץ ישראל, ודוקא על ידי שזוכים בני ישראל לטהר את הארץ וכמו שנתבאר שזו סגולת מצוות הביכורים שיהא הכל נעשה לשם שמים ובביטול הגמור להשי"ת אזי זוכים לקדש את ארץ ישראל שלא יכנסו בה אותם הטומאות של הגויים, ואף לכן באה הבת קול ובירכה אותו "תשנה לשנה הבאה" שתהא ארץ ישראל נשמרת בכל הדורות בקדושתה ובטהרתה למען יזכו לכל הקדושות ולהשראת השכינה בה.

ונתבאר על כל פנים שיסוד קדושת ארץ ישראל היתה דוקא כאשר נכנסו אליה בני ישראל וקיימו המצוה של ביכורים שנתחייבו בה מיד בזה זכו לגרש ולהוציא את טומאות הגויים ולהתחיל בקדושת הארץ וזה היה ההכנה לכל הקדושות שנתקדשה בהם אח"כ ארץ ישראל רק אחר שקידשוה וטיהרוה מכל הטומאות וכמו שנתבאר.

וזהו עבודת בני ישראל בכל הדורות להכין ליבם שיהא כל שאיפתם ורצונם לעשות רצון השי"ת בשלימות ועל ידי נזכה להביא לטהרת ארץ ישראל ולהכין אותה להקדושה הגדולה שתתקדש בביאת הגואל ויהא בה השראת השכינה כימי עולם וכשנים קדמוניות אכ"ר.

ט

ואולם יש להעיר דהנה כבר בזמן האבות הקדושים מצינו שהיו מחבבים ומכירים את קדושת הארץ שהרי איתא ברש"י הקדוש [פרשת תולדות] שהקב"ה נגלה ליצחק אבינו עליו השלום ולא נתן לו לירד מצרימה וז"ל: "אל תרד מצרימה, שהיה דעתו לרדת למצרים כמו שירד אביו בימי הרעב אמר לו אל תרד מצרימה שאתה עולה תמימה ואין חוצה לארץ כדאי לך" ע"כ.

וכמו כן מצינו באברהם אבינו עליו השלום שלא רצה לירד מצרימה כי אם מחמת הרעב שהיה בארץ, וכמו כן יעקב אבינו עליו השלום לא רצה לירד מצרימה כי אם אנוס על פי הדיבור שאמר לו השי"ת אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך, הרי מוכח מאז ימי האבות היתה קדושת ארץ ישראל.

אך הענין הוא שדוקא האבות הקדושים שהיו בדרגה גבוהה עד מאד ולכך אצלם אף בזמן שהיתה הארץ תחת טומאות הגויים, מכל מקום הם בגודל קדושתם ודרגתם הם היו מרגישים את קדושת הארץ אף במצבים שהיתה בהם ודוקא להם היה שייך להרגיש קדושה בארץ הקודש, אך אצל שאר בני ישראל לא נעשית הקדושה בפועל כי אם בכניסתם ובהקדישם ועל ידי מצוות הביכורים כמו שנתבאר שבזה קידשו וטיהרו את הארץ מכל טומאות הגויים והיתה בזה ההכנה לכל הקדושות שנתקדשה בהם ולהשראת השכינה כמו שנתבאר.

י

ונראה דלכך קורים פרשה זו קודם ראש השנה ובזמן חודש אלול משום שפרשה זו מעוררת אצל האדם שיהא עובד את השי"ת בביטול ולשם שמים וכאשר עברה שנה שלימה וחושב האדם שעשה משהו, אזי על ידי עבודת הביכורים יתבונן האדם ויראה שכל מה שיש לו הן ברוחניות והן בגשמיות הכל הוא מאתו יתברך והוא לא עשה כלום והכל מתנת חנם מאתו יתברך.

וכמו כן עיקר ההכנה לראש השנה הוא לענין מלכויות וכדאיתא בגמרא ראש השנה "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם" והענין במלכויות הוא שיהא האדם ממליך את השי"ת בכל מעשיו שיהיו כולם לשם שמים ויהא בבחינה של עבד להשי"ת.

שהרי אם יש לו רצונות בפני עצמו הרי ח"ו אינו עבד אלא מלך לעצמו ואין ההמלכה שממליך את השי"ת בשלימות ח"ו, ועל כן באה זו הפרשה ללמדנו שיהא האדם ממליך את השי"ת ועושה רצונו באמת ועל כל פנים יעבוד על כך שיהא רצונו חזק ואמיתי לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו ועל ידי זה נזכה להמליך את השי"ת באמת בראש השנה על כל השנה כולה, שיהא בבחינת "ומלכותו בכל משלה".

יא

ונראה לבאר בעוד אופן ביסוד הדברים שנצטוו דוקא במצוה זו של ביכורים מיד בהכנסם לארץ ישראל, ויש לבאר שהוא בא מכח השינוי הגדול שחל בהנהגת בני ישראל מהנהגה שהיתה להם במדבר לבין ההנהגה בארץ ישראל.

ה

דהנה כאשר היו בני ישראל במדבר היה כל הנהגתם בדרך עילאית של נסים ונפלאות כאשר מזונם היה יורד מן לחם מן השמים ולחם אבירים אכל איש, וכן ענני כבוד הקיפו עליהם וענן ד' עליהם יומם ולילה בעמוד אש וכן מים היה להם מבארה של מרים והכל היה בנסים גלויים שהיו רואים בחוש שהשי"ת הוא המשפיע להם הכל מן השמים.

ואולם כאשר באו לארץ ישראל אזי נשתנה הנהגה והיו צריכים לחרוש ולזרוע ולעשות הכל כאילו בדרך הטבע, והנה באופן זה היה יכול האדם להיכשל בהרהורי גאווה שהיה חושב אחר שטרח כל כך וחרש זרע ונטע ועשה כל העבודות וגדל וגם הצליח ועשה פירות נאים ומשובחים והיה חושב חלילה כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה.

ועל כך באה מצוות הביכורים שהאדם כשראה תאנה שביכרה מיד כורך עליה גמי ואומר זה לביכורים ובזה הוא מראה שיודע ומכיר שאין לו מעצמו כלום והכל אינו אלא מתנת שמים וגם מה שנראה בדרך הטבע אינו טבע כלל אלא הכל מברכת השי"ת שמשפיע עליו תמיד מטובו.

ובזה קידשו בני ישראל את ארץ ישראל כאשר השפיעו בה מן הקדושה והראו שכל מעשיהם כולם לשם שמים וגם מה שמגדלים אינו לצורך עצמם אלא לצורך גבוה, ויודעים ומכירים שהכל מתנת שמים ובזה כמו שנתבאר קידשו את כל הארץ להשי"ת ועל כן היתה מצוה זו מצוה הראשונה כדי שמיד בבואם לארץ ישראל לא יכשלו במחשבות של גאווה וכדומה אלא יהיו בביטול גמור להשי"ת ועל ידי זה נתקדשה הארץ לכל הקדושות שבאו אחריה ודו"ק.

יעזור השי"ת שנזכה לזה באמת להמליך את השי"ת בראש השנה, ולעשות רצונו יתברך בשלימות, ונזכה לכתובה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, ולשנת גאולה וישועה בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו ל m0732951213@gmail.com